

**Pārskats par
Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017. – 2021.gadam
īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma
izlietojumu 2017. gadā**

**Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas
Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti**

Ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes nosaukums

**Zinātnisko konferenču cikls "Latvijas valstiskuma idejas
vēsturiskais ceļš kopējā Eiropas kultūras telpā"(6
konferences par Latvijas valstiskuma idejas attīstību,
sadarbībā ar Latvijas Universitāti).**

*Starptautiska zinātniska konference, „Vara, zeme un sabiedrība:
politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13.
gadsimtā” 2017. gada 7., 8. septembrī*

*2017. gada 7.- 9. . decembrī Viduslaiku Livonija un tās vēsturiskais
mantojums: „Livonija kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas
daļa.(13. – 115. gadsimts).”*

Pasākuma nosaukums un pilnais norises laiks

I. Pasākuma saturiskais pārskats

1. Pasākuma mērķis	<p>Projekts „Latvijas valstiskuma idejas vēsturiskais ceļš Eiropas kopējā kultūras telpā” ietver sešas (6) starptautiskas zinātniskas konferences, (2017-2020), aptverot Latvijas vēsturi no 12. gadsimta pirmskristianizācijas posma līdz 1918. gadam – Latvijas valsts nodibināšanai. Projekts ir tapis sadarbībā ar Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti.</p> <p>Konferenču cikla iecere ir pievērst uzmanību sarežģītajām un vēstures literatūrā dažādi vērtētajām norisēm un notikumiem latviešu vēsturiski apdzīvotajās zemēs, raugoties no kopējās Eiropas vēstures skatupunkta, nosacīti runājot par <i>valsti pirms valsts</i>.</p> <p>Mūsdienu Latvijas teritorija un latviešu apdzīvotās zemes gadsimtu gaitā ir atradušas dažādu valstisku veidojumu un lielvaru administratīvā sastāvā un pakļautībā ar pastāvīgi mainīgām robežām; starp atšķirīgām savstarpēji naidīgām politiskām varām, ideoloģijām, kultūrām un atšķirīgu konfesijām. Līdzīgi kā citas Austrum-Viduseiropas tautas, arī latvieši to apdzīvotajās teritorijās nebija savas vēstures veidotāji, tie nebija politiskās un saimnieciskās varas subjekti. Un tomēr, 1918. gada novembrī latvieši nodibināja savu valsti.</p>
---------------------------	--

	<p>Starptautisko zinātnisko konferenču tematika atspoguļo mūsdienu Latvijas teritorijā gadsimtu gaitā veidojušos valstisko veidojumu vēsturisko attīstību, salīdzinājumā ar līdzīgiem procesiem kopējā Eiropas kultūras telpā.</p> <p>Konferenču mērķis ir sekmēt sadarbību dažādu Eiropas valstu vēsturnieku vidū, sekmēt pētījumus Latvijas vēsturē un pievērst plašākas sabiedrības uzmanību aktuāliem Latvijas vēstures tematiem, kas ļauj izdarīt secinājumus par procesiem, kuri sagatavoja ceļu valsts dibināšanai 1918. gadā.</p> <p>2017. gadā projekta ietvaros notikušas divas starptautiskas zinātniskas konferences: <u>2017. gada 7., 8. septembrī</u> „<i>Vara, zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13. gadsimtā</i>”. <u>2017. gada 7.- 9. decembrī</u> <i>Viduslaiku Livonija un tās vēsturiskais mantojums: „Livonija kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa.(13. – 115. gadsimts).”</i></p> <p>Pasākuma mērķis saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stiprināt valstiskuma apziņu, aktualizēt Latvijas valstiskuma vēsturi, godinot valsts dibinātājus un pieminot notikumus, kas ietekmējuši Latvijas valsts izveidi, tādējādi nostiprinot izpratni par Latvijas valstiskumu kā likumsakarīgu ilgstošas attīstības rezultātu; 2. apliecināt Latvijas kā nacionālas un eiropiskas 21. gadsimta valsts vērtības; 3. radīt paliekošas 21. gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus.
<p>2. Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks</p>	<p><u>2016.oktobris – 2017. gada decembris</u> veikti šādi visa cikla konferenču sagatavošanas priekšdarbi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izveidota darba grupa konferenču formāta un satura izstrādei un organizācijai. Notikušas tikšanās un diskusijas par konferenču cikla koncepciju. (No 2016. gada septembra līdz 2017. gada maijam 6 sarunas un diskusijas). Panākta vienošanās, ka precīzai un mērķtiecīgai konferenču tēmu atklāšanai referenti tiks uzaicināti atbilstoši to zinātnisko pētījumu tematikai un atpazīstamībai vēstures zinātnē starptautiski. 2. Sagatavots satura koncepts sešām (2017. – 2020.) zinātniskām konferencēm, aptverot Latvijas vēsturi no vissenākajiem laikiem līdz valsts dibināšanai 2018. gadā. 3. Precizētas pirmo piecu (2017. – 2019.) zinātnisko konferenču tēmas un izveidoti detalizēti apraksti un apzinātas institūcijas un zinātnieki, kurus iecerēts uzrunāt dalībai konferencē 4. Sagatavotas vēstules un uzsākta sarakste ar iespējamiem referentiem Latvijā, Dānijā, Igaunijā, Lietuvā, Somijā, Lielbritānijā par referātu sagatavošanu 2017. gada 8-9 septembrī paredzētajā konferencē

„Vara, zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13. gadsimtā”

5. Saņemti apstiprinājumi par dalību konferencē ar referātiem. Veikta tirgus izpēte par ekspertu piesaistīšanu galīgai konferences satura versijas sagatavošanai. Precizēta un sagatavota konferences „Vara, zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13. gadsimtā” programmas galīgā versija.
6. Sagatavoti publicitātes materiāli un informācija
7. Sagatavots iepirkums un nodrošināts konferences sinhrons tulkojums angļu un vācu valodās.
8. Veikta viesnīcu rezervācija
9. Izsūtīti ielūgumi un informācija muzejiem, skolām, arhīviem u.c. institūcijām.
10. 2017. gada 8-9 septembrī noorganizēta konference „Vara, zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13. gadsimtā”. (kopskaitā ap 250 dalībnieku un klausītāju). Konferences gaitā izvērtās ieinteresēta diskusija, kuras saturs tiks atspoguļots rakstu krājumā.
11. Uzsākta rakstu krājuma sagatavošana (sagatavots zinātniskā noformējuma standarts atbilstoši starptautiski citējamo izdevumu prasībām, uzsākta sarakste ar autoriem).
12. Sagatavotas vēstules un uzsākta sarakste ar iespējamiem referentiem Latvijā, Vācijā, Igaunijā, Dānijā, Polijā, Zviedrijā, Šveicē par referātu sagatavošanu konferencei „Livonija, kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa 13-15 gadsimts”. 2017. gada 7. – 9. decembrī.
13. Saņemti apstiprinājumi par dalību konferencē „Livonija, kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa 13-15 gadsimts” ar referātiem. Sarakstē ar referentiem tiek precizēta un konferences programmas galīgā versija un publicitātes materiāli.
14. Publicitātes materiāls sagatavots jau iepriekš. Tas tiks precizēts līdz oktobra beigām.
15. Konferences organizatoriskie darbi (viesnīcu rezervācija, sinhronās tulkošanas iepirkums u.c. veikti jau iepriekš)
16. 2017. gada septembrī uzsākta konferences „Latvijas teritorija agrīni modernā laikmeta politiskajā dimensijā 16.-18.gs.” 2018. gada septembrī sagatavošana (precizēta konferences koncepcija, uzsākta sarakste ar iespējamiem referentiem Latvijā, Vācijā, Polijā, Zviedrijā, Krievijā)
17. Visā atskaites periodā sagatavots un precizētas konferenču finansējums – sagatavotas un precizētas tāmes.
18. 2017. gada septembrī uzsākta projektā paredzētās izstādes sagatavošana. Sagatavota izstādes koncepcija, uzsākta materiālu atlase, veikta tirgus izpēte izstādes satura kuratora piesaistei.
19. Veikta tirgus izpēti izstādes scenogrāfijas izveidei.

- 20.** 2017. gada 7.-9. decembrī noorganizēta konference „Livonija, kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa 13-15 gadsimts” (kopskaitā ap 360 dalībnieku un klausītāju). Uzsākta rakstu krājuma sagatavošana (sarakste ar autoriem un partneriem par angļu krājuma iespējamu izdošanu angļu valodā)
- 21.** 2017. gada decembrī uzsākta izstādes „Valsts pirms valsts” koncepcijas sagatavošana un materiālu atlase LNB krājumā
- 22.** 2017. gada septembrī uzsākta konferences „Latvijas teritorija agrīni modernā laikmeta politiskajā dimensijā 16.-18.gs.” 2018. gada septembrī sagatavošana (precizēta konferences koncepcija, uzsākta sarakste ar iespējamajiem referentiem Latvijā, Vācijā, Polijā, Zviedrijā, Krievijā). Konferences programma faktiski sagatavota
- 23.** 2018. gada 6. – 8. decembris – noorganizēta starptautiska zinātniska konference „*Valsts valstī*. Latvija - Krievijas impērijas provinces 19.gs.,,
- 24.** Konferences ietvaros 8. decembrī noorganizēts starptautisks doktorantu kolokvijs, ko vadīja Berlīnes Brīvās universitātes viduslaiku vēstures profesors *Matthias Thumser*
- 25.** 2017. gada 7.-9. decembrī noorganizēta konference „Livonija, kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa 13-15 gadsimts” (kopskaitā ap 360 dalībnieku un klausītāju). Uzsākta rakstu krājuma sagatavošana (sarakste ar autoriem un partneriem par angļu krājuma iespējamu izdošanu angļu valodā)
- 26.** 2017. gada decembrī uzsākta izstādes „Valsts pirms valsts” koncepcijas sagatavošana un materiālu atlase LNB krājumā
- 27.** 2017. gada septembrī uzsākta konferences „Latvijas teritorija agrīni modernā laikmeta politiskajā dimensijā 16.-18.gs.” 2018. gada septembrī sagatavošana (precizēta konferences koncepcija, uzsākta sarakste ar iespējamajiem referentiem Latvijā, Vācijā, Polijā, Zviedrijā, Krievijā). Konferences programma faktiski sagatavota
- 28.** 2018. gada 6. – 8. decembris Starptautiska zinātniska konference „*Valsts valstī*. Latvija - Krievijas impērijas provinces 19.gs.,,

Konferenču sagatavošanā un norisē ar referātiem piedalījās zinātnieki no Dānijas, Vācijas, Zviedrijas, Polijas, Lietuvas, Igaunijas, Latvijas.

Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks saskaņā ar vadlīnijām:

1. norise rod aizsākumu vai inovatīvu risinājumu Latvijas valsts simtgades svinību laikā un nostiprinās kā paliekoša vērtība un tradīcija;
2. norise rada un uztur valsts svētku sajūtu;
3. norise stāsta Latvijas stāstu, dod ieguldījumu Latvijas tēla veidošanā.

<p>3. Pasākuma mērķauditorija (t. sk. plānotās iedzīvotāju grupas, sasniegto iedzīvotāju skaits (tiešā un netiešā mērķauditorija), iespēja līdzdarboties un/vai sniegt atgriezenisko saiti, daudzveidīgu pieejamības aspektu nodrošināšana utt.)</p>	<p>Konferenču mērķis ir sekmēt sadarbību dažādu Eiropas valstu vēsturnieku vidū, sekmēt pētījumus Latvijas vēsturē un pievērst plašākas sabiedrības uzmanību aktuāliem Latvijas vēstures tematiem, kas ļauj izdarīt secinājumus par procesiem, kuri sagatavoja ceļu valsts dibināšanai 1918. gadā. Konferenču mērķauditorija ir akadēmiskā sabiedrība, muzeju, arhīvu speciālisti humanitāro zinātņu studenti, gidi, kā arī vecāko klašu skolēni – iespējamie vēstures studenti, novadpētnieki.</p> <p><u>Konferencē „Vara, zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. un 13. gadsimtā”</u> kopumā piedalījās ap 240 dalībnieku un klausītāju.</p> <p><u>Konferencē „Livonija, kā viduslaiku latīņu kristīgās Eiropas daļa 13-15 gadsimts”</u> piedalījās pa 360 dalībnieku un klausītāju</p> <p>Pasākuma mērķauditorija saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaunieši; - seniori; - Latvijas mazākumtautību iedzīvotāji; - Latvijas reģionu iedzīvotāji; - tautieši ārvalstīs; - cilvēki ar īpašām vajadzībām; - ārvalstu viesi; - cits.
<p>4. Sadarbības partneri (t.sk. reģionu, pilsoniskās sabiedrības u.c. pārstāvji)</p>	<p>Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte, Vēstures skolotāju asociācija, ārvalstu zinātnieki, kuru pētījumu tēmas ir saistītas ar Latvijas vēstures attiecīgo tematiku. Vācija, Zviedrija, Dānija, , Lietuva, Igaunija.</p>
<p>5. Pasākumu rezultātu ilgtspēja /paliekošā vērtība</p>	<p>Konferencēs piedalījās Latvijas un ārvalstu zinātnieki, vēstures un citu humanitāro zinātņu nozaru studiju programmu studenti, doktoranti, skolēni, praktizējoši gidi, kā arī interesenti. Tika prognozēts, ka vidēji konferencēs piedalīsies ap 100 dalībnieku un klausītāju. Dalībnieku skaits ievērojami pārsniedza prognozēto. Konferenču gaitā raisījās spriega diskusija. Tās rezultāti ir integrēti studiju procesā, Latvijas kultūrtūrisma kartografēšanā. Diskusiju rezultāti iezīmēja virzienus tālākam pētniecības darbam un publikācijām. Zinātniskajā aprītē tika aprobēti līdz tam maz zināmi, vai neizmantoti vēstures avoti. Latvijas vēstures norises ciešāk integrētas Eiropas vēstures kontekstā, definētas kopsakarības un specifiskās iezīmes.</p> <p>Pasākumu rezultātu ilgtspēja/ paliekošā vērtība saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - radītas jaunas zināšanas, priekšstati un izpratne par Latvijas vēsturi; - attīstīta piederības sajūta Latvijas valstij un dzīves vietai; - attīstīta vienotības apziņa ar savu tautu, kopienu; - nostiprināts lepnums par Latvijas valsti; - nostiprināta drošības sajūta Latvijā; - aktualizēts un/vai radīts jauns (tostarp digitāls) mantojums; - radīta jauna sociālo mediju vai cita komunikācijas platforma; - radītas jaunas idejas un koprades formas; - ieguldījums valsts tēla popularizēšanā un atpazīstamības veicināšanā ārvalstīs;

	- cita paliekoša vērtība.
<p>6. Pasākuma publicitāte (t.sk. iespieddarbu, reklāmu, publisko paziņojumu izvietošana (piemēram, tīmekļa vietnes adrese, laikraksta, mediju, raidījuma nosaukums utt.))</p>	<p>(Latvijas Radio 1 raidījums "Zināmais nezināmajā", 2017. gada 7. septembrī, pieejams http://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/krusta-karu-laikmets-latvijas-teritorija.a91569/ (apmēram 13. minūtes);</p> <p>Viesturs Sprūde. Iedomu "Senlatvija" un Latvijas valstiskuma saknes, publicēts "Latvijas Avīze" 2017. gada 12. septembrī, 6.lp., pieejams: http://www.la.lv/iedomu-senlatvija-un-latvijas-valstiskuma-saknes/) Diena. 07.12.2017. https://diena.lv/raksts/kd/zinas/domajot-par-viduslaiku-livoniju-xxi-gadsimta-14186448</p> <p>Latvijas Radio 1. Zināmais nezināmajā. 06.12.2017. http://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/livonija-vestures-fenomens-kas-veidojis-sodienas-latviju.a96238/</p> <p>Vēstures skolotāju biedrības mājaslapa. Ievietots 27.11.2017. http://www.vsb.lv/jaunumi/viduslaikulivonijauntasvesturiskaismantojumslatvija srepublika simtgades konferencu cikla otrā konference</p> <p>Latvijas Universitātes mājaslapa. Ievietots 24.11.2017. https://www.lu.lv/zinas/t/49741/</p> <p>Igaņu vēsturnieks Mareks Tamms, konferences <i>keynote lecture</i>. Plaša profila intelektuālis, 13. gadsimta vēsturnieks: https://cas.oslo.no/fellows/marek-tamm-article1876-828.html</p> <p>e) Žurnāls <i>Domuzīme</i>: Berlīnes Brīvās Universitātes profesors Matias Tumzers (Prof. Dr. Matthias Thumser), Baltijas vēsturnieku komisijas vadītājs, - https://de.wikipedia.org/wiki/Matthias_Thumser;</p> <p>f) <i>Šīs dienas acīm</i> LR1, Eduards Liniņš</p> <p>Par viduslaiku Livoniju un Hanzu. Dr. Karstens Jānke (Carsten Jahnke) http://saxoinstitute.ku.dk/staff/?pure=en/persons/280863</p>
<p>7. Cita informācija (kas bija būtiska pasākuma īstenošanā)</p>	

II. Pasākuma īstenošanas finansiālie rādītāji

euro

Izdevumu klasifikāciju kodi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	Izdevumu klasifikāciju kodu atbilstoši ekonomiskajām kategorijām nosaukums	Plāns	Izpilde	Starpība*
1	2	3	4	5=3-4
1000-9000	Izdevumi - kopā	39 843	34 914,55	4 928,45
1000-4000; 6000-7000	Uzturēšanas izdevumi	39 843	34 914,55	4 928,45

1000-2000	Kārtējie izdevumi	39 843	34 914,55	4 928,45
1000	Atlīdzība	18 469	17 994,05	474,95
2000	Preces un pakalpojumi	21 374	16 970,50	4 403,50

* Starpības pamatojums	<p>Dažādu subjektīvu un objektīvu apstākļu dēļ neizdevās pilnībā sagatavot materiālu izstādei 2018. gadā „Valsts pirms valsts” (ļoti liels materiāla materiālu apjoms, sarežģīta koncepcija un slimība) un neizdevās izpildīt līguma nosacījumus ar izstādes scenārija izstrādātājiem (tāmes pozīcija 2.2.3.)</p> <p>Ceļa izdevumu ārvalstu lektoriem bija mazāki nekā iepriekš plānots (neieradās divi ārvalstu lektori un kaimiņvalstu lektori izmantoja autobusu satiksmi. Tāmes pozīcija 2.2.1.)</p> <p>Mazāki nekā plānots izdevumi par viesnīcām ārzemju lektoriem (tāmes pozīcija (2.2.2.)</p> <p>Mazāki izdevumi nekā plānots par sinhronās tulkošanas pakalpojumiem un tulkošanas tehnikas īri (tāmes pozīcijas 2.2.4. un 2.2.6.)</p> <p>Samazināta nekā plānots atlīdzība saistībā ar darbinieku slimību un atvaļinājumu decembra mēnesī</p>
-------------------------------	--

Ministrijas vai citas
centrālās valsts iestādes
vadītājs:

LNB izpilddirektore
Dzintra Mukāne

(amats, vārds, uzvārds, paraksts)

Sagatavotājs: Letonikas un Baltijas centra vadītāja
Vija Daukšte

(amats, vārds, uzvārds)

Tālrunis: 26173300

E-pasts: vija.daukste@lnb.lv